

פרוטוקול מס' 15/7

מישיבת ועדת הפנים
שהתקיימה ביום ג', י' בטבת תשט"ו - 4.1.55,
(בטעה 17.20)

חברי הוועדה:

נרכחים:

- נ. חת - היו"ר
- ע. אסף
- ד. צסטוני
- ס. חזני
- א. כלפון
- ח. סיגור-כהן
- ס. סנה
- א. מרי
- ב. קמין
- מוזמנים:

- ס. אדם
- א.ט. גניחובסקי
- ד. נצר
- י. רפאל

שר הפנים י. דוקח
שר מו"אל - הטנחל הכללי של משרד הפנים.

שר המשטרה - ב.ט. שיטרית
שר סהר - הטפקח הכללי של המשטרה.
שר ל. אברהמי - מפקד נפת ירוסלים.

(א) המסך הדיון בהצעה לת יקון סעיף 11
של חוק לתיקון פקודת העיריות תשט"ו - 1950.

דו-דילום:

(ב) דיון בהצעות לסדר-הי וט בענין
תקרות ירוסלים.

פוחת את הישיבה.

היו"ר נ. חת:

אני מבין שיטנה כאן א יזו התנגטות
ונצטרך לפתור את הבעיה בבקטת סליחת אחד הסרים. אנו קבענו, לפני טבו עיינ
טלוטה טבועות, להמטיך היום בדיון על תקרות ירוסלים ואף הזמנו
חמילה, או טטה, חברי-כנסת אשר הגישו את ההצעות לסדר-היום. כמו-כן
דחינו לטבוע זה את המסך הדיון בתיקון סעיף 11 לחוק לתיקון פקודת
העיריות. ברור טאת טני הדברים לא נוכל לפתור היום. ביחס לתיקון
בחוק העיריות טמעתי טהוא נידון בטמטלה. לי נראה טכל ההצעה מלכתחילה,
הצעת חבר-הכנסת חזני, היתה טוועדת הפנים תציע למטמלה טהו בענין זה.
היות דהמטמלה כבר דנה בזה נראה לי יותר מעטי דהגיוני טלא נכנס עתה
לסעיף זה; אנו יכולים, בלי כל נזק לענין לדחות זאת עד טנדע את התוצאות
טם. טוף-טוף הנוטא הזה בט לא נמסר לנו על-בדי הכנסת - הוא התעורר
בוועדה ואילו הסעיף הוני על סדר-יומנו הועבר לנו על-ידי מליאת הכנסת.

א. פרי:

אדוני היושב-ראש, יש פה התנגדות בין צ'יק לצדק: סני העניינים הם חרובים וצריכים להחליט כמה אנו בוחרים. אני חושב שעלינו לטלים את הדיון בענין תיקון חוק הבחירות. דבר זה אינו טובל דיחוי. זה שהמטלה דנה - אינני יודע על מה דנה ועדת חריט; על"פ ועדת הפנים צריכה לסכם המלצתה ודעתה בענין.

אני מציע כי נחליט סוף-סוף בענין זה ביטיבוננו היום ונראה את ענין תקריות ירושלים לטוב ע הבא.

ע. אסף:

אולי נשמע מטר הפנים באיזה מצב נמצא הדיון במטלה? או - אני מתקן הצעתי: אם סר הפנים יוכל לומר לנו מעד המבוע הבא יהיה איזה סיכום במטלה אז אציע לדחות זאת עד לטבוע הבא.

סר הפנים י. רוקח:

אני חושב שעד המבוע הבא יהיה איזה סיכום מכיוון. אני צריך עד 10 לינואר לדעת היכן אני עומד. ועדת החוקה הל הכנסת גם כן מתקדמת, נדמה לי אומדת לבמור את החוק, וגו אני מוכרה לטוב את גלגל העיריות באופן מקביל.

היתה לי פגישה עם אנשי הסטטיסטיקה ובנטי המטרות - הכל נעשה במטרות עכטיו - ואמרו לי כי צריכים עד ה-20 בינואר לדעת מהו היום הקובע. יש להם סימנים סודיים ביחס לזמן של ייבות קבע של האדם. הם יודעים זאת, אינני יודע בין יודעים זאת, אבל יודעים. עובדה זו מרבה מאד איות והיא תקצר את הזמן להכנת הבחירות לעיריות. ב-1950, למשל, היה היום הקובע בנטינו. בנה ואני לפני הבחירות, כי ההכנות ביחס לייבות קבע אל גרם היו מרובות מנד; היו נאלצים לערוך מפקד, וכך - כיום - מקבלות ועדות הבחירות המקומיות חומר מוכן ואין כל יסוד לחיט והפחד. נפל על כמה שבטים. הכל זה מניפולציה שלי וגו אל עוזרי בכדי לדחות את הבחירות. זה לא כך כי המומנט של הזמן כבר נכנס למכונה.

בנוגע לייטיבות קבע אני מוכן ללכת לקראת פטרה ולקבוע טלוטה חרטים. כלומר, אם נאמר: "ביום הקובע ובמטך טטת החרטים שקדמו לו - היה מקום מגוריו הקובע..." - אני מוכן לקבוע זאת לטלוטה חרטים, כך שהמטרה תהיה של תשעה חרטים וזה אינו נורא כל כך.

אם ועדת הפנים מוכנה לקבל זאת - תהיה מוכן ללכת בהתאם לקו זה לוועדת הטרטים המטלטליים. אני חנית שהמטלה תקבל זאת. אחד משרי מפא"י גם כן הציע זאת - אינני יכול לטסור פה את הטט - זה יצור הרבה בוודא, כך שאוכל לקבוע ל-10 בינואר את היום הקובע וטלוטה חרטים קודם ליום הקובע את מקום המגורים הקובע. ברצוני להבחיר להברי הוועדה כי בלי תיקון בכנסת הדברר עלתי אפודי.

היום ר. נ. חת:

אם כן, יוחלט על כך בטבוע הבא בוועדת החרים ותוקן צריך לבוג שהמטלה.

סר הפנים י. רוקח:

ההטב את תט ומת לגי מר מויאל כי היום הקובע לא יהיה ב-10 לינואר כי אם בפברואר-מרס.

א. אסף:

אני מציע כי גי דם גי הבא, ה-11 בינואר, נשמע מטר הפנים הודעה סופית על החלטת המטלה ואז נרון בנה.

א. פרי:

אני עומד על הצעתי כי נרון על זה עכטיו. אני רוצה טרוע דת הפנים תהיה גורם בענין זה; לא ת מע מה שהמטלה החליטה אלא תטפיע על החלטת המטלה. אני מבקש להעמיד את הצעתי למנין.

ה צ ג ה

- בעד דחיית הדיון, בהצעה לתיקון סעיף 11 לחוק לתיקון פקודת העיריות, לישיבת - 4 הוועדה ביום ג' הבא, בבקר.
- בעד קיום הדיון היום - 2

הוחלט:

- (א) לרחות את הדיון ליום ג' הבא בטעה 08.30.
- (ב) להזמין את שר הפנים לישיבה הנטל.

ב. ההוצעות לסדר-היום בתיבת תיקון ירושלים

היוזמה נ. חת:
 הוועדה התחילה בבירור ההצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת גנניחובסקי בינתיים הועלו בכנסת ערך חמש הצעות לסדר-היום וכולן הועברו לוועדת חושים, התלטנו לדון על כולן יחד, אם גי הנושא אינו זהה בדי וק: הצעת חבר-הכנסת גנניחובסקי היתה - התנהגות המטורה בעת ההפגנות. לטען שבת קודם וההצעות האחרות היו קטורות בעיקר עם פעולות סביב מועדון הילדים של ארגון אמהות עובדות, במאה שערים. מכיוון שהנושאים קרובים מאד ונחליט על כולם יחד, החלטנו להזמין להיום את כל המציעים.

א. כלפון:
 כולי מאז ועד עתה הסמלה נפתרה ואינה מקטואלית. היותי מציע לשמוע מה חדש בפני המטורה.

מר אברהמי:
 האינפורמציה תהא קצרה ביותר: בטבת האחרונה היה טקס; לא היו הפרעות בתנועה. אני סבור בכלל, כי התנועה בירושלים מעולם לא הופרה עתה.

א.מ. גנניחובסקי:
 אבל הטבת הופרעה.

מר אברהמי:

אני חושב שהתנועה, הטבת והטורים הוטרו במטצת על-ידי אנשים שצעקו יותר מדי "שבט" והפירו קצת את החוק. במסך הטרורות האחרונים לא היו כמעט תופעות מסין דה. בטבת האחרונה היו מעטים מאד אשר קראו את קריאות ה" שבט" והתנועה בעיר לא הופרעה. אני, לפחות, נחתי הטבת.

ליד המועדון מתאספים כל יום כמה עשרות אנשים הקוראים את הקריאות הרגילות. אני חושב שהדבר לא מפריע לילדים במועדון. הם לא שמים לב יותר, הם לא מתרשמים.

היום היתה שם - היותי אומר - התפרעות קטנה. נאלצנו לתחום גבול מסויים בחבל (פעם הקו סומן על-ידי גיר, זה לא הספיק ולכן מתחמו חבל). הם נתכו את החבל והתקרבו קצת לצד המועדון, וזה נאלצנו לעשות מעצרים. על-כל-פנים אני חושב שאין סכנה למועדון. היות והם עשו את המעשה הזה בצדק או לי מתר להתיקם יותר, יתכן שלא ארצה לפילול לצאת מסערי יאה שערים לפי יועה לכיוון המועדון.

א.מ. גנניחובסקי:
 אינני יודע מדוע אני צריך כאן לטבת. ולשמוע שהנטיעה לא הופרעה בזמן שהטבת הופרעה. לי זה צורם את המוזן. על-כן אבקש את סליחת היושב-ראש - גם היום הדיון על בעיית המועדון - אבקשו להזמין גנניחובסקי מועד לישיבה שבה ידונו על בעיית הטבת.

היו"ר נ. חת:
 הודעתי שגנו דנים על כל ההצעות לסדר-היום שהיו בכנסת, חנר-הכנסת צניחובסקי, אתה רוצה להיות נוכח - זוהי זכותך; אינך רוצה להיות נוכח - זוהי גם זכותך.

ד. נצר:
 חברי הכנסת הנכבד ים ודאי שמעו או קראו מה הבאתי לסדר-היום של הכנסת ומה אני מבקשת מועדת הפנים להתליט.

העבודה במועדון נ עטית - וגם עכשיו נמטכת - אבל בהשגחת המטרה, לי נראה שאין זאת צורת הייס הצריכה להימסך באופן קבוע. גם נעשית עבודה הינוכית לילדים במיקוח סטרד החינוך, בהשתתפות עם מטרד החינוך ובהשתתפות עם יחקרן לילדי.

ילדי המוסד גרים בסביבת המועדון - מוסדרה - בעיקר ילדי עולים, שלא היו כאן לפני קום המדינה, בגיל 8-12 בממוצע. הם מתחלקים לית קבוצות: הקבוצה הזאת עובדת מטעה 12,5 עד 3,5 אההייז ופילו הקבוצה הזניה מ-3 עד 6. בדרך-כלל אומי המוסד, אומי המועדון, שורה מליים את עבודת בית-ההספר; הוא מכווך בעיקר לאם העובדת אשר צריכה למרר גנו ילדיה בשעות עבודתה, או לילדים שאינם מוצאים להם לא מקום עבודה וגם לא די גורירה בגינת ונוחיות להכנת המעוררים. במוסד זה נעשית עבודה הינוכית גורלה: הכנת שעוריה; משתקים וכל עבודה בהסגרת הינוכית אשר נחוצה לילדים בגיל זה. - כל הזמן העבודה נעשית תחת השגחת המטרה.

שמענו היום מפי ביטי המטרה, מר אברהמי, שהם יושבים על הסדר, נכון. אבל אגוריה עם מאד מתוחה. לי לא נראה - והבעתי זאת בקול דם בפני הכנסת - במה קיים איזה שהוא תילול. הסברתי זאת בכנסת ובני מוטיטה להסביר כאן: ימי העבודה במועדון הם רק תמיטה (ביום וי וביום שבת אינם עובדים) כך שאין תילול שבת; הילדים הם מכמה בתי-הספר בט בינה. ורב דונה מבתי-הספר ממלכתיים בהם מתחנכים יחד ילדים וילדות, יש גם מבתי-הספר ממלכתיים-דתיים.

אני פונה למועדה הפנים שתמצא אידו שהיא דרך על מנת שהעבודה הינוכית לא תופרע ותוכל להתנהל באורירה טקסה, ללא אמירה מולה. זה רציתי.

יגבר שני -הבעתי זאת גם בכנסת - היתה מולחת וגם נפגשתי עם בצילי ועד התכונה במוסדרה אשר מאד מאד קובלים על ההפרעות. שמענו היום נ ממטיכ המטרה שהם ממטיכים לקרוא את הקריאות הרגילות. אנו כגור התרגלנו, אבל אינני יודע אם אנו יכולים להמשיך כך ולהסכים לעבודה הזאת בעודדים יהודיים - עם כל הכבוד להם - וממטיכים לקרוא קריאות לא כל-כך מעוררות, לא כל-כך הולמות את הזמן, לא כל-כך מתנכות ילדים וילדות בגיל 10-11. גם לזה צריך למצוא פתרון.

ברצוני לציין עובדה נוספת: מוסד זה של רבון אמהות עובדות קיים מזה 12 שנה. תחילת התרכזה העבודה בעיקר לילדים קטנים, בגיל הגן עד שבעתה עבודה לילד המתבגר, לילד בגיל בית-ההספר (8-12 שנה). אני חושבת שאינני צריכה לתגר במטיכ את מצבם. הייתי במקום פעם, פעמיים, ונוכחתי שאין זה מוסיף עידוד לקליטתם ולהתערותם בתוך חיינו.

אני חוזרת ופונה למועדת הפנים בבקשה למצוא את העצה הנכונה והטובה להעבודה במוסד זה תוכל להימסך בתנאים רגילים המהייתים עבודה הינוכית הזונה.

מ. ארם:
 עלוט פניות לי: הפניה הזאת - למטרה; הפניה - לפועל המדתי; והשלישית - למועדת הפנים. למטרה אני פונה להסיר את החסינות מעל המועדון, לא לתפוך אותו להמבטדה של איזה שהיה מעצמה. אני מציע להוריד את החסינות על המועדון על-ידי אמירת המטרה וכי הגבר יימסר למי צריך להימסר. (היו"ר נ. חת: מה זאת-אומרת?) יצנה כוחות ציבוריים; יצנה חוגים ציבוריים אשר יגיבו די ברצון וברצונות על זכותו של המועדון להתקיים במקום שהוא מתקיים. אין לי אום טפק בכך. מועדון הילדים קטור עם ציבור

לא קטן ביטוב, עם ציבור העובדים וציבור ה עובדים יכול להגן על המועדון בפני כל בריונות כיצד שהיא לא תחלל. למה שהוא גם והדרך הזאת איך מחללים שמות ידועה לך. זה דע למיטרה ואין צורך להגדיל לטוב את תקציב המיטרה לענין זה; אין צורך גם להעמיד אותה במצב לא נעים. אני מוכנע ובטוח כי מועצת פועלי ירושלים תוכל להסתדר בלי המיטרה. כמוכן - אם תהיה התפרעות אזי תיכנס המיטרה לענין, אבל עצם המיטרה היום-יומית יקחו עליהם גופים ציבוריים. זה אלף. נכסיו הפניה לטובל המזרחי.

מציע אני גם לטובל המזרחי להסיר את החסינות מנשורי-קרתא ולומר בצורה שאינה מתמעת לפתי פנים. אין זה לכבוד הדת אלא חילולה, ואני גם כן איני להוט לחלל דת. יהיה הטובל המזרחי תוכו כברו ואז לא תארגן לה נשורי-קרתא ביזה עורף נסתר גם בכנסת. אמר חבר-הכנסת רפאל כדבר ברור ומחלט שהם מגנים את כל ההתפרעויות אבל הוא מציע לטובל להיות בית להזיז דבר מה - ללא את נשורי-קרתא, אלא את המועדון... אני מציע שהם יזיזו את עמדתו לצד הנכון ויסייר את החסינות מהם. ברגע שיתברר מנשורי-קרתא מבודדים יקיץ הקץ גם על כך.

המטרה כשלעצמו ברור וידוע. סתים-עזרה טנה מונקיים המועדון במאה פערים שבירו לים. בכנסת 12 שנה לא קרה דבר, לא היה פרץ וצוחה. מה זה לפתע מתארם קרמף - לפתע הונקנאוף - אני מציע קודם-כל שהטובל המזרחי יסיר את החסינות מנשורי-קרתא. וכסיו הפניה לוועדת הפנים כולה.

אני מציע לוועדת הפנים כי תקבל החלטה ברורה, בהירה, ללא טוב גינונים, כי הכנסת מודיעה על זכותו המלאה של המועדון להתקיים במקום שהוא מתקיים - ובמקרה הצורך - נדרשת הממשלה לקיים את זכותו של המועדון נגד כל התפרעות קיימת.

אינני חושב שמישהו ייבנה מכך שהדבר נדחה כל הזמן, כל אחד מדבר בתצי מה, בתצי לטוב. אני חושב שגם לגבי נשורי-קרתא אין לתת הסליחה שמישהו ייצא מכאן. ביהט לעקרונות. גלה אני מציע לרוע זה לקבוע את עמדתה.

י. רפאל:

בעצם מה שהיה לי להגיד לפאלה זו אמרתי כבר במליאת הכנסת. למה אינתי דעתי כי אני חושב שזו יצאה נכונה. אינני מקבל את הצעה שהיטב הרובה להיות מורה לדתיים, כי דוחי עצה ויעה מצד. אם הכנסת מצבה לנכון להעביר את המטלה לוועדת הפנים - הרי לא בכדי לקבל את עצותיו, כי אז יכלה לעבור על זאת לסדר-היום, אלא בכדי לחפש דרך לפתרון הבעיה ולאמליץ בפני מוסדות הביצוע המתאימים כיצד לפתור את הבעיה. מה שאמרו, החבר'אדם, יכול להביא לדבר הגרוע ביותר, שכל הכנסת בינה רוצה בו, וגם אתה אינך רוצה בכך, אלא מה שאמרת - לתפארת המליצה אמרת. אתה לא מתכוון ברצינות לכך שיפקירו את הענין לקבוצות אגרוף פרטיות כי הן על ולות להיות מורמות פעם נבדך. תזכור זאת. מועצת פועלי ירושלים היא מוסד מכוונד בירושלים אבל לא מוסדה ולא מוסד ממלתי. אני מתפלל מאד על עצות כאלה. אם תחשוב קצת תוכל לתאר לעצמך למה זה יכול להביא.

אינני מבין על נשורי-קרתא, אני חושב שדרכם היא דרך כל קנאים שהיא פטולה בעיני דם מילא נזרמת יותר נזק לדת, אם כי הם בשיטתם ודאי מתכוונים לטובה; אבל אצלי הם יהודים טובים, הם יהודיים לים להם יתרונות גדולים; הם יהודים היוטבים על הספר בירושלים יותר ממשהו אחר, וטבלו למען ירושלים יותר מח לק אחר של חיוב כולו. זאת אני יודע כאיש ירו לים נעשה משהו בזמן המ צוד. הם עז היום הזה בגבול ירו לים ולכן אינני רוצה שידובר עליהם כך שאפסר להפקיר אותם. הם מזרחים ויהודיים קודם-כל לשבת לא כמותקמים. הם גם צריכים לקבל את עונשם כאשר יהיו ראויים לקבל עונשם. אינני חולק על המיטרה לים לה זכות למסור מפירי חוק. יי חוק לחיוב וללילה - הח וק מבן עליהם במידה טובה. וכאן אנו רוצים לפתור את הבעיה בדרך של טובל.

המוסד בצורתו הנוכחית קיים 12 שנה - זוהי לגברה, אגדה ברורה. עם היה גן ילדים ונגה גן ילדים לא היה להם

כסמט שלא מפריע לי מועדון ברחביה.

קראתי מה שה' בן-גוריון אמר בענין זה; קיבלתי היום מכתב גם מאנדרסן באוניברסיטה והוא חבר ממשלתי; זה מיעוט של צריך להפסיק לקדושים, צריך למנוע התפתחות ות כאלה. עלינו לדעת יזו תופעה חולפת, שריד כל מהו וצריך לרמות זאת עם כל הדיון הרך שיש לעתים ל ידיים כאלה.

אינני חושב שה מועדון כפלי והוא צריך להיות דווקא בחלונות בית-הכנסת. אילו היה זה בחלונות ביתי - לא היה זה מפריע ובל בחלונות בית-הכנסת של הסידי ברטלאו זה לא צריך להיות. לא צריך עכשיו להוציא את המועדון (לא צריך היה לייסד עם את המועדון) כי אם נוציאו זה יתן להם איזון ויטאפו עוד להרחיב את גבולות. בזה אינני רוצה. בזה אני תמים-דעים לאוסרין שכל אחד יכול לעשות לו מועדון כרצונו ואסור להפריעו. אבל, הייתי מציע לעשות שם תיקון ולזה יש אפשרות.

אני מציע כי וועדת הפנים תציע להקים גדר סביב המועדון ולהסדיר את הכניסה מן הצד הנני. אז שמילא הבעיה תיפתר, הם יבואו על סיפוקם, במידה שהם צודקים, המועדון לא יהיה בין כתלי בית הכנסת, כי הוא באמת מסת בנוך החצר שלהם. זה הפתרון. לא צריך להתעקש על כך. גם ארגון אמהות עובדות אינו צריך להביע פרסטיגיה בענין זה והסדר להסדיר את הענין בצורה כזאת. אחרת - למעשה, לא קיים שום מועדון, כי המסורה שומרת כל מספר זעום של ילדים מאחד שרובם חדלו לבוא כי החורים, שהם חורים מעדות המזרח מענדע להם שיש ענין בזה סביבם אמרו: מוחלט טובות. נטורי-קרתא גם הלכו מבית לבית ואמרו שזה אסור מהתורה ואז רוב הילדים גינם באים. לכן, אני מציע באופן טקט, להמליץ על הקמת גדר גבוהה מסביב, הסדרת הכניסה מן הצד הנני וכו', לדעת, הענין ייפתר.

ע. אסף:

אתה חולק על כך שהמועד קיים 12 שנה?

י. רפאל:

מרגע שיש הפגנות נפתחה העבודה לילדי בית-הספר. זו ההאינפורמציה וזה המצב. הדבר ניתן לגירור.

פ. חזני:

הוועדה המקומית בירו זליט, האמה וועדת השלום היכן היא עומדת בענין זה? אולי היא מתקרבת לסיכום כל שהוא.

י. רפאל:

עד כמה שידוע לי הם עסקו בבעיית הטבת.

מר אברהמי:

לא אוכל למסור אינפורמציה בענין זה.

מ. סנה:

ברצוני לדבר לא על המועדון, אלא בהזדמנות זו שגם המפקח הכללי של המשטרה, מר סהר, נמצא כאן - על מהות התזיון הזה שמו נטורי-קרתא. העירה אותי לזה דווקא ההגדרה שנתן ירדי חבר-הכנסת רפאל. מה זה שריד של תפיסה דתית, פלג קנאי שמביא נזק לדת, וכו'. זה אינו ממצא את הענין. ואני מציג לעצמי את השאלה: מדוע רק בירושלים? - זה מרכז דתי ללא כל טפס, אבל לא רק ירושלים היא מרכז דתי; גם צפת - מדוע לא צפת? ישנו מרכז דתי תרם גם בבני-ברק. גם שם יש אנשים שהמוגים שלהם הם שרידים מתקופות שעברו.

אני חושב ללא ספק צדוק על הגישה הדתית המסולפת, או הקנאית, הסובייקטיבית, יש מאחרי זה אינטרס פוליטי של מישהו שזה יתקיים, שיהיה מאורגן, שזה יפעל וטוה יגדל, כי הם לא רק מתנפלים על המועדון של ארגון אמהות עובדות, הם גם כותבים תזכירים ותזכירים גם לאומות המאוחדות, תזכירים אשר עולים בקנה אחד עם מדיניות של איזה שהיא מדינה - לא של מדינת ישראל, הם גם לא מכירים בה; זה הגוף המאורגן היחידי, ואני יודע את כל קטנותו המספרית, שאו מר על מדינת ישראל שאינו מכיר בה, שאומר כי שלטון ישראלי בירושלים - לא רק כולק אפילו חלקה -

ויצו בא בחטבון, והם דורשים אינטרנציונליזציה של ירושלים.
 ובכך, אולי יש מילה בזירה הבינלאומית אשר מעורב גיין סנוסף על הגורם
 הדתי הקתולי האוסר זאת ונוסף על הגורם הדתי הפרוטסטנטי האוסר זאת -
 יהיה גם גורם דתי יהודי, אם לא היהדות הרשמית אזי איזה פלג יהודי
 בלתי רשמי. קראתי גם בחוברת האחרונה של הסטייט דפרטמנט על בעיית
 ירושלים וסם ציטוט דברי דאלס האמר: מעל לכל האינטרסים הלאומיים
 יש אינטרס דתי; ובכך הוא זקוק לזה: יש לו באמר יקה "הגיוניאטי קנסל",
 "קנסל אורף גיורדיזם" והוא זקוק לגוף כזה גם בירושלים שיוכל להסתמך
 על כך שהם היהודים הדתיים הם בדעת הרובותיקן, הם בדעת האיטלאם,
 הם גם בדעת הסטייט דפרטמנט.

אינני אוסר כי כל היהודים העושים זאת
 יודעים את פטרת עטייתם, אלא מסאחריהם יצנו אינטרס פוליטי,
 אינטרס זר, עויין, והם מנוצלים מאד. זה דבר אפל, זה לא רק קנאות דתית,
 זו קנאות דתית מנוצלת לרעה, לרעתנו, בשבן הכולל ביותר, על-ידי
 גורם זר.

אני אוסר: צריך את הסוודרון לראות לאור
 העניין הגדול, לא להיפך; והעניין המדיני הישראלי הוא - לא לתת להם
 לגדול, לא לתת להם להתבלט אלא להכניח אותם, בגליגציה, לגטלים, לזלזול
 בהם, יהיו אטם, שמישהו יתבייש להסתמך עליהם. למשל, אנשי מפא"י, לא
 להפוך אותם לנושא לכבודות בעתונים; שאם שיהיו ירצה פעם להסתמך עליהם
 יהיה זה טבוהך, בוכה; שאם לא ידע מה זה ולג יעלה אותם על שפתיו.
 גם לא התארגנות פלוגות אגרוף של "הנועל" תפתורנה את הבעיה, חבר-הכנסת
 ארם, בנה אתה רק בעלה אותם. זה אבסורד.

אני מציע לוועדה לא להיכנס לעניין
 של הגדרה, אינני רוצה להכניס אפי בעניין זה, גם כי אינני סומך כל-כך
 על המוסדות המציעים לנו, אני חושב שהוועדה צריכה לבטא את המחשבה
 המדינית רזון ד-אטר והרזון ד-אטר הוא לא לתת להם לגדול, לא לתת להם
 להרים ראש, לא לתת להם להתפרסם ולא לתת להם להיות קדושים. זה אוסר
 סני דברים: דגטית, לא לתת להם גורם חיפוי מוסרי וסורגלי מצד המפלגות
 הדתיות (ואין לי גורם אינטרס מפלגתי בזה); לא לתת להם כל חיפוי,
 לא לתת להם כל כיסוי, לא לתת להם כזרה עקיצה. לא איזה גורם דתי
 אלא זלזול וכוח. מצד בני, לא לעשות מהם קדושים כל-ידי פיוטיו תמונות
 פצועים בעתונות, תמונות המראות איך המוסדות רופת, אין שכלם יהודים
 בירושלים וכוח. כל זה לא בחוץ, לא בחוץ טיהור קדושים, טיהור אותם,
 אלא שיטעמו בתהום הנטיה ויהיו נלעגים וכשיזכירו את המה הזה לא ירגזו
 אלא יצחקו. זה צריך להיות האינטרס המדיני. כל יתר הדרכים פסולות בעיני.

בסיכום, הצעתי הטעמית היא: כי ועדת
 הסנים המליצה במני כל מי שנוגע בדבר א) לסיים ולחטל את המסוך כך
 שלא יביע לידי החרפה; ב) שלא תינתן שום תמיכה ציבורית; ג) להימנע
 עד קצה גבול האפשרות, ולמלאה מזה, מכל פגיעה מיטית כדי לא להפוך אותם
 לקדושים וכאן כל פגיעה עשויה לעזור להם לפרסומת שהיא לא לטובת העניין.
 זאת-אוסרת, לא לסבך את העניין אלא לאוהף לחיטו לו ולמייכוחו.

א. מרי:
 קודם-כל ברצוני לה פנות את תשובת לבכם
 כי הבירור יהיה בי הליגה זו כוון לצד אחד
 בלבד. בהתאם להצעות לסדר-היום שהעבירה הכנסת לוועדה איננו צריכים
 לדון רק בטאלת הסוודרון, אם כי זה עניין נכבד, אלא גם באשר המדיניות,
 או התקריות שהיו בירושלים, בקשר להפגנות השבת. קראתי בעתונות על
 הוועדה אשר הוקמה על-ידי עיריית ירושלים המציעה כפר לחלק את ירושלים
 לקנטונים: קנטון אחד חילוני; קנטון אחד דתי; בקנטון הדתי ונהיה אסורה
 התנועה ובקנטון הדתי יכללו אולי גם את רחוב יפו וכבר ציון, שם אסור
 יהיה לנסוע בסבת - כך מפרסמים העתונים. ובכך, מכיוון שאנו דנים
 גם על זה אני חושב שהוועדה צריכה לטכס את דעתה בכל מכלול העניינים.

אני מוכרת להגיד שהינני מצטרף לכל
 אותה ההצעה שבדברי הנר-הכנסת סנה ואינני מוכן להזדהות אתו גם בסיכום.
 הייתי מציע, למשל, שוועדת הפנים תבקר בסועדון. אני יודע על כל הפרטים
 מתוך מיפה בלבד, אינני מכיר את המועדון, אינני יודע היכן הוא. שמעתי
 עלות גם מתוך לוועדת הפנים ונאמר לי שהוא אינו בנתונים המוטובים, שהוא
 מרוחק, ואיננו אנשים חגרים באותו מקום לאור דיוקא אנשים דתיים.

י. רפאל:

אלא מה, במצב עכשיו אין אנשים לא דתיים?

א. פרי:

ובכן הדברים האלה שהינני סנה ביטס אותם
 ברוב הגיון אני רואה אותם ככניעה בפני
 נטורי-קרתא ולא כיצירת יחס של ביטול לגבם. אני יודע ויחננו גם גורמים
 אחרים מעורבים בענין זה והחלטתי להביע סנה כי הם לגורמים בינלאומיים וכו'
 אין לבטלו. אבל, נראה לי שיש גורמים אחרים מעורבים בזה. אינני יודע
 עכשיו מה בדיוק יחטה של החזית הדתית, אבל יודע אני שקצת, על-כל-פנים
 בהתחלה, גם אנשי המפלגות הדתיות, מתוך נטורי-קרתא טבלו את ידיהם
 בענין זה. אולי זה נבע מתוך רצון של התחרות, מי יוותר נאמן לדת.
 על-כל-פנים הדבר לא נעשה בלי עידוד מצד מישהו מתוך נטורי-קרתא, ורצו
 לנפח את הדברים בפני היהדות האמריקאית, שלא רק נטורי קרתא אלא
 גם המפלגות הדתיות - אולי במסך המסלוגות הדתיות ילכו בדרך, לא
 אינני יכול עכשיו בדיוק להגדיר את המצב, אבל אני יודע שהיו גורמים
 אחרים מעורבים בדבר זה.

ואני רואל: היום זה ענין של סועדון
 מתר יהיה זה בבני-ברק, או במקום אחר, שבגיל-ט פה ממלכת יתנו נערים
 ונערות יחד - מי יערוג לידנו מאין להיכנע גב. להפך הרי מתר תקום אינו
 חזית דתית. חזרת וזו תהיי סנה ברוב הגיון יבטס טעמו וכדי ליצור יחס של
 ביטול בדין להיכנע גם לזה. אני רואה בכך תקדים מסוכן מאד ולא רק לגבי
 ענין המועדון.

אין לי דם ענין להילחם בצד יהודים
 דתיים, יתנו בארמונותיהם, אבל רצוני גם יתנו לי לאיות בארמוני אני.
 אני רוצה לנסות בלבתי - אינני רוצה שיפריעו לי.

אינני יכול להגלות על דעתי שוועדת הפנים
 כל הכנסת תטבח סיכום כזה שסירורו יהיה לאמיתו של דבר, למעשה, כניעה
 בפני נטורי-קרתא. זה מוכרח רק להגדיל את תיאבונם ותליבונן כל החוגים
 המעוררים אותם. אינני אומר בכלל לא צריך לטפל בענינים אלה. אני יס
 לנו ענין ענת תמוכה צריך טפל בכך בטקט בונה ובה ובמיקול דעת. אולם
 קחו טכון כל אפשרות אל כניעה בפני החוגים האלה, כל אפשרות של הגבלת
 זכויות האזרח, זכויות החופש - יתנהג כל אחד לפי רצונו.

אינני מקבל את הצעות תהייכ גניחובטקי;
 אינני מקבל גם את דברי תהייכ ארם טעל המטרה להסיר חסינותה טעל המועדון.
 אינני חרוב זה ענין למועצת פועלי ירושלים, או פלוגות המועדון.
 חוטבני יסדה תפקידה טל המטרה ותפקידה טל המדינה טולה להסיר את המצור
 ולהבטיח חופש לימודים, ולא להסיר את החסינות. המעתי גיה טת הצעת תהייכ
 רפאל. אינני חרוב שוועדת הפנים צריכה לסכם המלצותיה ברוח זו. שהכניסה
 תהיה במקום אחר - זוהי עצה צריך ליישמה לגבי חנובעים בלבד, והיא
 אינה יכולה להיות בטוב פנים החלטת ועדת הפנים טל הכנסת.
 (י. רפאל: המלצה.) גם לא המלצה. (י. רפאל: חוות-דעת.) אינני אומר
 אפילו חוות-דעת. אני אומר: הכנסת איננה יכולה בענין זה לטות שהכניסה
 למועדון תהא דווקא פה או שם. הכניסה למועדון יכולה להיות נקבעת
 לפי תכנית בנין ערים אולם אינני רוצה שהכנסת תחליט ותכפה על מישהו
 דבר אחר. לו הייתי בין הנוגעים בדבר יתכן מאד הייתי מקבל את הצעת
 תהייכ רפאל. אפשר לקבל את ההצעה הזאת. אבל אני אומר: המטרה חייבת
 להגן על קיומו של המועדון; הכנסת חייבת להגן על קיומו של המועדון,
 ואינני חרוב שאפשר לקבל את הצעת תהייכ ארם שהכנסת תחליט ליש זכות לקיים
 מועדון ומי רשאי בכלל לקיים מועדון.

ועדת הפנים צריכה לסכם שהמסורה, כל כוחות הבטחון, חייבים להגן על המועדון בתוקף ובטקט גם יחד ולהבטיח את תופש התנועה בירושלים ורחובותיה. גם פה אינני מסתייך לקנאים: אם בתל-אביב יכולים לכוון את התנועה ליד בית-הכנסת למעוטים-סלוס לרחובות צדדיים - אינני מוכן בענין זה להיחרג, אבל כמובן שלא אטכים לקנטוניים.

ברוח זו אציע את הצעותי המפורטות

בהגיע שעת סיכום.

מ. חזני:

הייתי מקבל את מסקנך תוך על דיר טנה אילו הייתי מציע שנציע עכשיו מסקנות

לבית.

אני שמח לדעת הוועדה כולה, כך נראה לי, על-כל-פנים החברים שבאו לידי ביטוי גרסו, שצריך לנהוג בענין זה בטקט ובתבונה כדי לא למתוח את היחסים וכדי לא לזכות לעניין להתנפות - כמובן של אחד מנקודת מוצא אחרת. אלא מה? - י"מ לאומר מלפני הוועדה צריכה להיכנס להלכה בהמלצות או מסקנות טכניות, אבל למעשה כולט יהיו מרוצים גם כך יהיה הדבר.

אני מציע שלא נטכס עכשיו, אלא נברר תחילה מה ערכה הוועדה ה"לומ" אחר עוסקת בענין. אני מציע להטיל על מישהו מאנשי ירושלים, על מר רפאל או מר גברהמי, או שניהם יחד לגרר בעיריית ירושלים אם גותה"ועדת ה"לומ" מטפלת בענין המועדון ומתקרבת לאיזה סיכום תוך יניח את הדעת, ואז נטכס.

היו"ר נ. חת:

החלפנו דעות ונדמה לי כי לעצם הבעיה ישנה מחירות-דעות מאד גדולה במציאותנו. אין בינינו חולקים על כך שהכנסת, וכולנו, מצויים לשמור על זכויות החוקיות של כל אזרח; אין חולקים על כך שצריך לגורר על סדר ותוק במדינה, בטקט ובתבונה, וכ"ו. הטאלה אם כדאי לקבל החל שות החובות שלה עקב המקרה הזה, דברים שהם מנותפים לכולנו. הייתי מציע שאנו היו"ר לא נטכס דבר אלא נדמה את הדיון ל"בוזיט"לורה טבועות, ובה אנו מצטרף לדעת חזני - בזמין את הוועדה הזאת ונטמע מהט מה הענין.

מ. חזני:

לא מהט, אלא עלי הט.

היו"ר נ. חת:

מי יו"ר הוועדה הזאת?

מ. חזני:

מר אליאטר. חברים בה גם הטה פרידמן ופרוס.

י. רפאל:

לצדדי אינני יכול להסכים לסיכום הזה. קודם-כל, ביארת הכנסת הכירה בכל הטאלה הזאת כטאלה דחופה. הכנסת העבירה זאת לוועדת הפנים לא על-מנת סידור זאת יורב וירב ובינתיים עסוקים במקום-לוטרים יום-יום - ואין לנו טפע בטוטריום במדינתנו שאנו יכולים להרחות לעצמנו להצמידים יום-יום למועדון.

אני מסכים לדחיה אם בינתיים מישהו יטפל בכיוון הפתרון ההצעתי. אינני מסכים לדחיה לטעם דחיה בתקרה שהזמן יעשה את שלו. לא. האכל צריך לעשות זאת ולא הזמן. הכנסת הטילה עלינו טבטטח זה יעשה הטכל ולא בטאיר זאת לזמן. כמובן, אינני מסכים שמכאן תצא איזה החלטה אחר תיתן לנטורי-קרתא איזה עידוד. תלילה לך.

היו"ר נ. חת:

לו הייתי בטוח שהטיכום האתה תהייך רפאל מציע יתקבל על דעת כל הצדדים ויטתפקו בזה הייתי מקבל זאת, אולם אינני יורע מראש איך זה יתקבל ולכן תורבני טכריא לנו לא לקבל טום סיכום כרגע.

י. רפאל:

זאת-אומרת: אנו דוחים את הטיכום על-מנת שתהיה בינתיים פעולת תיווך כל טהיא. פעולת ועדת ירושלים בורדאי לא תזיק, אבל הכנסת הטילה משימה זו על ועדת הפנים ולא על ועדת עיריית ירושלים.

אני מציע שתיבחר ועדה המורכבת מהיו"ר, והתכרים אסף וחזני; אשר בינתיים תכרך אמריות פתרון ויביאו הצעתם לישיבה הבאה.

היו"ר נ. חת: אני חושב מפני כל סיכום.

ס. טנה: אני מצטרף לדעה שצריך לת הדיון עכשיו להפסיק ולהחליט הולטה פנימית כי נחדשו כעבור שבועיים. במסך הזמן הזה ניתן לעצין לתפ תח כתרך תקורה טכל מי סיכול לפעול יפעל ברוח של זיכות הענין ודיעוכו ולה ליבוננו מהרס. אילו היינו מסכמים נדמה לי שזה מתקבל על דעת כולל חוץ מוהייט ארם, אבל גם פה יש להימנע מהמלה "סיכום" כי מיהר יכ ו ל להתמס גזה כדי להכעיס.

לחייט פרי הריני י. גומר ספסוס לא טקל בדעתו כשהעמיד דברי ככניעה. לו אמרתי שצריך לת המורכבון להעמיד למקום אחר אז יכול היה לפרט דברי כך אבל כל כדונתי היל לא לתת להם לגדול ולהתפורסם.

ה ד ו ל ט

להמין בדיון ל תקו יות ירושלים בעוד שבועיים וגם יהיה צורך תוזמן "ועדת הכלום".

מ. חזני: בעקבות הדברים שנאמרו חני טכב את תודות לב הנרוב לים בדמו אסר יכולים לתרום תרומה כל שהיה בנידון ואני מקורה שבמסך השובעיים עד הישיבה הבאה נעמוד בפני סידר כל הוא.

הישיבה בנעלה בטעה 19.00.